

ส่วนที่ 3

ฐานะการเงินและผลการดำเนินงาน

13. ข้อมูลทางการเงินที่สำคัญ

สรุปรายงานการสอบบัญชี

รายงานของผู้สอบบัญชี สำหรับ 3 รอบระยะเวลาบัญชี (ปี 2558 – 2560) ได้แสดงความเห็นต่อการเงินของบริษัท ว่างบการเงินของบริษัทได้แสดงฐานะการเงิน ผลการดำเนินงานและกระแสเงินสดของบริษัท โดยถูกต้องตามที่ควรในสาระสำคัญตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไป

ปีบัญชี	ผู้สอบบัญชีรับอนุญาต	สำนักงานที่ตรวจสอบบัญชี	ความเห็นในรายงานการตรวจสอบ
2560 (ม.ค.60–ธ.ค.60)	นายบุญญฤทธิ์ ถนอมเจริญ	บจก.เคพีเอ็มจี ภูมิไชย สอบบัญชี	ไม่มีเงื่อนไข
2559 (ม.ค.59–ธ.ค.59)	นายไวยโรจน์ จินตามณีพิทักษ์	บจก.เคพีเอ็มจี ภูมิไชย สอบบัญชี	ไม่มีเงื่อนไข
2558 (ม.ค.58–ธ.ค.58)	นายไวยโรจน์ จินตามณีพิทักษ์	บจก.เคพีเอ็มจี ภูมิไชย สอบบัญชี	ไม่มีเงื่อนไขและมีข้อสังเกต*

หมายเหตุ* ตามมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 19 (ปรับปรุง 2557) เรื่องผลประโยชน์ของพนักงาน กำหนดให้รับรู้กำไรและขาดทุนจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยทันทีในกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น และยกเลิกวิธีขอบเขตที่บริษัทถือปฏิบัติ บริษัทได้เปลี่ยนนโยบายการบัญชีสำหรับเรื่องนี้โดยการปรับปรุงงบการเงินย้อนหลังสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2557 ที่แสดงเป็นข้อมูลเปรียบเทียบได้ปรับปรุงรายการตามที่ได้อธิบายไว้ในหมายเหตุข้อ 3 สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2558

สรุปงบการเงิน (งบการเงินเฉพาะบริษัท)

หน่วย : ล้านบาท

	2558 ม.ค.58-ธ.ค.58	2559 ม.ค.59-ธ.ค.59	2560 ม.ค.60-ธ.ค.60
ค่าเช่ารับจากสัญญาเช่าดำเนินงาน	2,894.27	2,868.19	2,661.53
รายได้จากสัญญาเช่าการเงิน	108.42	107.85	142.00
รายได้จากการขายสินทรัพย์ให้เช่าตามสัญญาเช่าดำเนินงาน	656.40	1,150.30	1,005.78
กำไรจากการจำหน่ายสินทรัพย์	4.43	1.54	-
รายได้อื่น	41.08	46.55	47.74
รายได้รวม	3,704.60	4,174.43	3,857.05
ต้นทุนและค่าใช้จ่ายดำเนินงาน	3,118.05	3,745.27	3,406.19
ต้นทุนทางการเงิน	368.45	320.79	285.08
ภาษีเงินได้	47.11	(111.81)	(56.11)
ต้นทุนและค่าใช้จ่ายรวม	3,533.60	3,954.25	3,635.16
กำไรสุทธิ	171.00	220.17	221.89
กำไร ต่อหุ้น สุทธิ	0.32	0.37	0.37
จำนวนหุ้น (หุ้น)	596,492,753	596,492,753	596,492,874
สินทรัพย์หมุนเวียน	1,487.16	1,534.58	1,913.43
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน	11,425.03	11,695.11	11,298.01
สินทรัพย์รวม	12,912.19	13,229.69	13,211.44
หนี้สินหมุนเวียน	4,108.33	4,520.44	3,871.13
หนี้สินไม่หมุนเวียน	6,164.31	5,957.04	6,478.21
หนี้สินรวม	10,272.63	10,477.48	10,349.34
ส่วนของผู้ถือหุ้น	2,639.55	2,752.21	2,862.11
มูลค่าหุ้นตามบัญชี (บาท/หุ้น)	4.96	4.61	4.80
เงินปันผล (บาทต่อหุ้น)	0.17	0.19	-

สรุปอัตราส่วนทางการเงินที่สำคัญ

	2558 ม.ค.58-ธ.ค.58	2559 ม.ค.59-ธ.ค.59	2560 ม.ค.60-ธ.ค.60
ความสามารถในการหากำไร (Profitability Ratio)			
อัตรากำไรขั้นต้น ⁽¹⁾	23.76%	22.03%	20.18%
อัตราดอกเบี้ยรับ ⁽²⁾	6.60%	5.83%	6.77%
อัตราดอกเบี้ยจ่าย ⁽²⁾	3.74%	3.28%	2.93%
ส่วนต่างอัตราดอกเบี้ย ⁽²⁾	2.86%	2.55%	3.84%
อัตรากำไรสุทธิ	4.62%	5.27%	5.75%
อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น	7.22%	8.17%	7.90%

	2558 ม.ค.58-ธ.ค.58	2559 ม.ค.59-ธ.ค.59	2560 ม.ค.60-ธ.ค.60
ประสิทธิภาพในการดำเนินงาน (Efficiency Ratio)			
อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์	1.34%	1.68%	1.68%
อัตรากำไรสุทธิต่อสินทรัพย์	29.05%	31.94%	29.17%

	2558 ม.ค.58-ธ.ค.58	2559 ม.ค.59-ธ.ค.59	2560 ม.ค.60-ธ.ค.60
นโยบายทางการเงิน (Financial Ratio)			
อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (เท่า)	3.89	3.81	3.62
อัตราส่วนเงินให้กู้ต่อเงินกู้ (เท่า)	1.20	1.22	1.20
อัตรากำไรเงินปันผล (%)	59.30%	51.48%	-

หมายเหตุ : ⁽¹⁾ กรณี operating lease⁽²⁾ กรณี financial lease

ข้อมูลต่อหุ้นและอัตราการเติบโตของธุรกิจ

	2558 ม.ค.58-ธ.ค.58	2559 ม.ค.59-ธ.ค.59	2560 ม.ค.60-ธ.ค.60
ข้อมูลต่อหุ้น			
มูลค่าตามบัญชีต่อหุ้น (บาท)	4.96	4.61	4.80
กำไรสุทธิต่อหุ้น (บาท)	0.32	0.37	0.37
เงินปันผลต่อหุ้น (บาท)	0.17	0.19	
อัตราการเจริญเติบโต			
สินทรัพย์รวม	2.53%	2.46%	-0.14%
หนี้สินรวม	-2.16%	1.99%	-1.22%
รายได้จากการขายหรือบริการ	-0.86%	12.68%	-7.60%
ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน (ไม่รวมต้นทุนทางตรง)	3.83%	78.90%	-35.89%
กำไรสุทธิ	21.98%	28.76%	0.78%

	2558 ม.ค.58-ธ.ค.58	2559 ม.ค.59-ธ.ค.59	2560 ม.ค.60-ธ.ค.60
อัตราส่วนวิเคราะห์นโยบายทางการเงิน			
อัตราส่วนความสามารถชำระดอกเบี้ย (เท่า)	8.79	9.64	12.93
อัตราส่วนความสามารถชำระภาระผูกพัน (เท่า) (Cash Basis)	0.29	0.24	0.33

14. การวิเคราะห์และคำอธิบายของฝ่ายจัดการ (Management Discussion and Analysis: MD&A)

ผลการดำเนินงานและฐานะทางการเงินของบริษัท ภัทรลิขิง จำกัด (มหาชน)

ภาพรวมของการดำเนินงานปี 2559

ปี 2559 สืบเนื่องจากภาวะเศรษฐกิจที่ยังไม่ฟื้นตัวและแนวโน้มการด้อยคุณภาพลงของสินเชื่อโดยรวม บริษัท ภัทรลิขิง จำกัด (มหาชน) จึงมีนโยบายการดำเนินธุรกิจด้วยความระมัดระวัง ทำให้การขยายตัวของสินทรัพย์ให้เข้ามามีไม่มากนัก อย่างไรก็ตาม บริษัทมีกำไรสำหรับปีเพิ่มขึ้นเมื่อเปรียบเทียบกับปีก่อนหน้าแม้ว่าจะมีการตั้งสำรองหนี้สงสัยจะสูญเป็นจำนวนมากโดยสาเหตุของการเพิ่มขึ้นของกำไรสำหรับปีเกิดจากการมีกำไรจากการจำหน่ายสินทรัพย์ให้เข้าตามสัญญาเช่าดำเนินงานที่หมดสัญญาเพิ่มขึ้น ประกอบกับการได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษีในการยกเว้นภาษีเงินได้สำหรับเงินได้ที่จ่ายเพื่อการลงทุน

ภาพรวมของการดำเนินงานปี 2560

ปี 2560 บริษัท ภัทรลิขิง จำกัด (มหาชน) ยังคงดำเนินธุรกิจด้วยความระมัดระวังเพื่อป้องกันปัญหานี้เสียจากการไม่สามารถชำระค่าเช่าได้ ทำให้ในปี 2560 แม้ว่าจะรายได้รวมจากค่าเช่าจากสัญญาเช่าทั้งสองประเภทและรายได้จากการขายสินทรัพย์ตามสัญญาเช่าดำเนินงานลดลงกว่าในปี 2559 เนื่องจากปริมาณรถยนต์ที่จำหน่ายน้อยลงกว่าในปี 2559 แต่บริษัทก็ยังสามารถรักษามูลค่าของกำไรสุทธิไว้ได้ใกล้เคียงเดิมเนื่องจากการสำรองหนี้สงสัยจะสูญใหม่ลดลงอย่างมีนัยสำคัญตามความสามารถในการควบคุมคุณภาพลูกหนี้ที่ดีขึ้น

ภาพรวมของการดำเนินงานปี 2561

ปี 2561 บริษัท ภัทรลิขิง จำกัด (มหาชน) ยังคงมีนโยบายมุ่งเน้นที่จะใช้สินทรัพย์ให้เข้าให้เกิดประโยชน์สูงสุด ทั้งการให้เช่าระยะยาว การให้เช่าระยะสั้นหลังจากสิ้นสุดสัญญาเช่า รวมถึงการจำหน่ายสินทรัพย์ให้เข้าที่อยู่ในสภาพดีไปยังผู้บริโภคโดยตรงเพื่อให้ได้ราคาจำหน่ายสูงสุด การแข่งขันที่ค่อนข้างสูงในธุรกิจจะยังคงเป็นปัจจัยที่ทำให้การดำเนินธุรกิจของบริษัททำได้ยากขึ้นกว่าในอดีต อย่างไรก็ตาม บริษัทมีความมั่นใจว่าบริษัทมีความสามารถในการแข่งขันเพียงพอที่จะทำให้ธุรกิจของบริษัทมีความเจริญก้าวหน้าต่อไปได้อีกในอนาคต

ผลการดำเนินงานปี 2560 เปรียบเทียบกับปี 2559 (สำหรับงวด 12 เดือน สิ้นสุด ณ วันที่ 31 ธันวาคม)

โครงสร้างรายได้ในปี 2560 เปรียบเทียบกับปี 2559 (สำหรับงวด 12 เดือน สิ้นสุด ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 และวันที่ 31 ธันวาคม 2559) ตามตาราง ดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

	2559 ม.ค.- ธ.ค. 59 (งวด 12 เดือน)	2560 ม.ค.- ธ.ค. 60 (งวด 12 เดือน)	% เพิ่ม (ลด)
ค่าเช่ารับจากสัญญาเช่าดำเนินงาน	2,868	2,662	(7.18)
รายได้จากสัญญาเช่าการเงิน	108	142	31.48
รายได้จากการขายสินทรัพย์ให้เข้าตามสัญญาเช่าดำเนินงาน	1,150	1,006	(12.52)
กำไรจากการจำหน่ายอุปกรณ์และสินทรัพย์ที่ถือไว้เพื่อขาย	2	-	(100.00)
รายได้อื่น	47	48	2.13
รวมรายได้	4,174	3,857	(7.59)

รายได้หลักของบริษัทในปี 2560 ประกอบด้วย ค่าเช่ารับจากสัญญาเช่าดำเนินงาน จำนวน 2,662 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 7 เมื่อเปรียบเทียบกับช่วงเดียวกันของปี 2559 และรายได้จากสัญญาเช่าการเงิน จำนวน 142 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 31 เมื่อเปรียบเทียบกับช่วงเดียวกันของปี 2559 โดยสาเหตุหลักมาจากการที่ผู้เช่ารายใหญ่รายหนึ่งของบริษัทได้ขอเปลี่ยนแปลงประเภทสัญญาเช่าสินทรัพย์จาก สัญญาเช่าดำเนินงาน ไปเป็น สัญญาเช่าการเงิน ประกอบกับบริษัทมีนโยบายดำเนินธุรกิจด้วยความระมัดระวังตามที่กล่าวไว้แล้วข้างต้น ทำให้สินทรัพย์ให้เช่าภายใต้สัญญาเช่าดำเนินงานปรับตัวลดลงใน ขณะที่ลูกหนี้ตามสัญญาเช่าการเงินปรับตัวเพิ่มขึ้น

บริษัทมีรายได้จากการขายสินทรัพย์ให้เช่าตามสัญญาเช่าดำเนินงานจำนวน 1,006 ล้านบาท ลดลงจากช่วงเดียวกันของปีก่อนหน้าจำนวน 144 ล้านบาท หรือลดลงร้อยละ 13 เนื่องจากจำนวนสินทรัพย์ทั้งหมดสัญญาไม่น้อยกว่าและบริษัทมีนโยบายนำเอาสินทรัพย์ทั้งหมดสัญญาไปหารายได้ต่อโดยการให้เช่าระยะสั้น ทำให้คงเหลือจำนวนสินทรัพย์ที่นำออกจำหน่ายในปี 2560 น้อยกว่าในปี 2559

จากสาเหตุทั้งหมดข้างต้น ส่งผลให้ในปี 2560 บริษัทมีรายได้รวม จำนวน 3,857 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 8 เมื่อเปรียบเทียบกับช่วงเดียวกันของปี 2559

โครงสร้างค่าใช้จ่ายในปี 2560 เปรียบเทียบกับปี 2559 (สำหรับงวด 12 เดือน สิ้นสุด ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 และ วันที่ 31 ธันวาคม 2559) ตามตาราง ดังนี้

หน่วย : ล้านบาท			
	2559 ม.ค.- ธ.ค. 59 (งวด 12 เดือน)	2560 ม.ค.- ธ.ค. 60 (งวด 12 เดือน)	% เพิ่ม (ลด)
ต้นทุนทางตรงจากการให้เช่า	2,236	2,125	(5.01)
ต้นทุนขายสินทรัพย์ให้เช่าตามสัญญาเช่าดำเนินงาน	1,089	1,012	(7.07)
ขาดทุนจากการจำหน่ายอุปกรณ์และสินทรัพย์ที่ถือไว้เพื่อขาย	-	5	N/A
ค่าใช้จ่ายในการบริหาร	263	251	(4.56)
หนี้สงสัยจะสูญ	157	13	(91.72)
ต้นทุนทางการเงิน	321	285	(11.21)
รวมค่าใช้จ่าย	4,066	3,691	(9.22)

ต้นทุนทางตรงจากการให้เช่าของปี 2560 ที่มีค่าเสื่อมราคาเป็นส่วนประกอบหลัก มีจำนวน 2,124 ล้านบาท ลดลง 112 ล้านบาท หรือ ร้อยละ 5 ตามการลดลงของค่าเช่ารับและสินทรัพย์ให้เช่าตามสัญญาเช่าดำเนินงาน ขณะที่ต้นทุนขายสินทรัพย์ให้เช่าตามสัญญาเช่าดำเนินงานลดลง จำนวน 76 ล้านบาท หรือลดลงร้อยละ 7 เนื่องจากจำนวนสินทรัพย์ทั้งหมดสัญญาและนำออกจำหน่ายในปี 2560 น้อยกว่าในปี 2559

ในปี 2560 จากผลของการดำเนินธุรกิจด้วยความระมัดระวัง ทำให้บริษัทควบคุมคุณภาพของลูกหนี้ได้ดีขึ้นกว่าในปีที่ผ่านมา บริษัทจึงมีค่าใช้จ่ายหนี้สงสัยจะสูญในปี 2560 จำนวนเพียง 13 ล้านบาท (ส่วนใหญ่เป็นการตั้งสำรองค่าใช้จ่ายในการติดตามหนี้ของลูกหนี้รายเก่า) ลดลงจากปี 2559 ที่ค่าใช้จ่ายดังกล่าวมีจำนวน 157 ล้านบาท

นอกจากนี้ บริษัทมีต้นทุนทางการเงินลดลง จำนวน 36 ล้านบาท หรือลดลงร้อยละ 11 เนื่องจากหนี้สินที่มีภาระดอกเบี้ยที่ลดลง ประกอบกับอัตราดอกเบี้ยจ่ายของบริษัทมีการปรับลดลงในปี

หน่วย : ล้านบาท

	2559 ม.ค.- ธ.ค. 59 (งวด 12 เดือน)	2560 ม.ค.- ธ.ค. 60 (งวด 12 เดือน)
กำไรขั้นต้น	632	537
กำไรสุทธิ	220	222
อัตรากำไรขั้นต้น	22.03%	20.18%
อัตรากำไรสุทธิ	5.27%	5.75%

ปี 2560 บริษัทมีกำไรสุทธิจำนวน 222 ล้านบาท ใกล้เคียงกับในปี 2559

ฐานะการเงินของ บริษัท ภัทรลิขิง จำกัด (มหาชน) ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 เปรียบเทียบ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559

สินทรัพย์

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 บริษัทมีสินทรัพย์รวมเท่ากับ 13,211 ล้านบาท ใกล้เคียงกับปีก่อนหน้า สินทรัพย์ให้เช่าตามสัญญาเช่าดำเนินงานปรับตัวลดลงจำนวน 532 ล้านบาท ในขณะที่มูลค่าของลูกหนี้ตามสัญญาเช่าทางการเงินเพิ่มขึ้นจำนวน 200 ล้านบาท ในส่วนของสินค้าคงเหลือ ณ 31 ธันวาคม 2560 มีจำนวน 92 ล้านบาทเพิ่มขึ้นเล็กน้อยจากสิ้นปีก่อนหน้า ซึ่งมีจำนวน 86 ล้านบาทเนื่องจากมีจำนวนสินทรัพย์ที่หมดสัญญาเป็นจำนวนมากในช่วงสิ้นปี

ณ 31 ธันวาคม 2560 บริษัทมีลูกหนี้ค่าเช่าตามสัญญาเช่าดำเนินงานที่เกินวันครบกำหนดชำระมากกว่า 3 เดือนจำนวน 7 ล้านบาท และมีลูกหนี้ผิดนัดชำระหนี้จำนวน 74 ล้านบาท หลังหักมูลค่าของหลักประกันแล้ว บริษัททำการตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญเพิ่มเติมในปีนี้อัตราส่วน 1 ล้านบาท รวมเป็นค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญที่ตั้งไว้สำหรับสัญญาเช่าประเภทนี้ จำนวน 77 ล้านบาท ในส่วนของสัญญาเช่าทางการเงิน บริษัทมีลูกหนี้ตามสัญญาเช่าประเภทดังกล่าวที่เกินวันครบกำหนดชำระมากกว่า 3 เดือน เท่ากับ 28 ล้านบาท และมีลูกหนี้ผิดนัดชำระหนี้จำนวน 108 ล้านบาท ซึ่งหลังหักเงินประกันการเช่าและประมาณมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนของสินทรัพย์ให้เช่าแล้ว ในปีนี้บริษัทตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญเพิ่มเติมจำนวน 2 ล้านบาท รวมเป็นค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญที่ตั้งไว้สำหรับสัญญาเช่าประเภทนี้จำนวน 55 ล้านบาท

หนี้สิน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 บริษัทมีหนี้สินรวมจำนวน 10,349 ล้านบาท ลดลงจำนวน 128 ล้านบาท เมื่อเปรียบเทียบกับ ณ สิ้นปี 2559 ซึ่งบริษัทมีหนี้สินรวม 10,477 ล้านบาท หรือลดลงร้อยละ 1 โดยมีสาเหตุหลักมาจากการลดลงของหนี้สินที่มีภาระดอกเบี้ยจำนวน 344 ล้านบาท ในขณะที่เจ้าหนี้การค้าตามเงื่อนไขการค้าปกติเพิ่มขึ้นจำนวน 115 ล้านบาท หนี้สินที่มีภาระดอกเบี้ยส่วนใหญ่จะอยู่ในรูปของหุ้นกู้และเงินกู้ยืมระยะยาวจากสถาบันการเงินที่มีอัตราดอกเบี้ยคงที่เพื่อหลีกเลี่ยงความผันผวนของอัตราดอกเบี้ยที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้นอยู่ที่ระดับ 3.62 เท่า แต่หากคำนวณเฉพาะหนี้สินที่มีภาระดอกเบี้ย อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้นอยู่ที่ระดับ 3.34 เท่า ทั้งนี้ บริษัทได้กำหนดเงื่อนไขการกู้ยืม (covenant) ในส่วนของอัตราส่วนหนี้สิน (คำนวณเฉพาะหนี้สินที่มีภาระดอกเบี้ย) ต่อส่วนของผู้ถือหุ้น ของหุ้นกู้ของบริษัทไว้ที่ระดับไม่เกิน 7 เท่า จะเห็นได้ว่าอัตราส่วนดังกล่าวยังคงต่ำกว่าเงื่อนไขการกู้ยืมที่กำหนดไว้ค่อนข้างมาก จึงจัดว่าบริษัทยังคงสามารถปฏิบัติตามเงื่อนไขของการกู้ยืมดังกล่าวและมีศักยภาพในการขยายสินทรัพย์ให้เช่าเพิ่มเติมต่อไปในอนาคตได้อีกมาก

ส่วนของผู้อื้อหุ้น

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 ส่วนของผู้อื้อหุ้นเท่ากับ 2,862 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจาก ณ สิ้นปี 2559 จำนวน 110 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 4 จากกำไรสะสมที่เพิ่มขึ้น ขณะที่ผลตอบแทนจากส่วนของผู้อื้อหุ้นของปี 2560 และ ปี 2559 มีอัตราใกล้เคียงกัน คือ ประมาณร้อยละ 8 ต่อปี

สภาพคล่อง

สภาพคล่องสิ้นสุด ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 บริษัทมีกระแสเงินสดได้มาจากกิจกรรมดำเนินงานจำนวน 3,686 ล้านบาท และบริษัทมีการจ่ายซื้อสินทรัพย์ให้เข้าตามสัญญาเช่าดำเนินงานจำนวน 2,627 ล้านบาท รวมกับการจ่ายภาษีเงินได้จำนวน 174 ล้านบาท เป็นผลให้บริษัทมีเงินสดสุทธิได้มาจากในกิจกรรมดำเนินงานจำนวน 886 ล้านบาท ในขณะที่บริษัทมีกระแสเงินสดสุทธิใช้ไปในกิจกรรมลงทุนจำนวน 0.6 ล้านบาทซึ่งเป็นผลสุทธิจากการซื้อและขายอุปกรณ์และสินทรัพย์ต่างๆ ที่มีใช้สินทรัพย์ให้เข้าตามสัญญาเช่าดำเนินงาน นอกจากนี้ บริษัทยังมีกระแสเงินสดสุทธิใช้ไปในกิจกรรมจัดหาเงินจำนวน 748 ล้านบาทซึ่งเกิดขึ้นจากผลสุทธิของการจ่ายต้นทุนทางการเงิน จ่ายเงินปันผล และชำระคืนหนี้สินทั้งระยะสั้นและระยะยาวรวมแล้วมีมากกว่าการกู้ยืมเงินใหม่ทั้งระยะสั้นและระยะยาวมาเพื่อซื้อสินทรัพย์ให้เข้าเพิ่มเติม

นอกเหนือจากค่าเช่ารับที่บริษัทได้รับในแต่ละเดือนแล้ว บริษัทยังคงมีวงเงินกู้ระยะสั้นที่สามารถเบิกใช้กับสถาบันการเงินได้อีกเป็นจำนวนมากและได้รับการอนุมัติเงินกู้ระยะยาวจากสถาบันการเงินหลายแห่ง รวมทั้งยังสามารถออกหุ้นกู้และตั๋วแลกเงินเพื่อระดมทุนได้อย่างต่อเนื่อง จึงจัดได้ว่าบริษัทมีสภาพคล่องเพียงพอต่อการดำเนินธุรกิจทั้งในระยะสั้นและระยะยาว

ผลการดำเนินงานปี 2559 เปรียบเทียบกับปี 2558

โครงสร้างรายได้ในปี 2559 เปรียบเทียบกับปี 2558 ตามตาราง ดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

	ปี 2558	ปี 2559	% เพิ่ม (ลด)
ค่าเช่ารับจากสัญญาเช่าดำเนินงาน	2,894	2,868	(1)
รายได้จากสัญญาเช่าการเงิน	108	108	-
รายได้จากการขายสินทรัพย์ให้เข้าตามสัญญาเช่าดำเนินงาน	656	1,150	75
กำไรจากการจำหน่ายอุปกรณ์และสินทรัพย์ที่ถือไว้เพื่อขาย	5	2	(60)
รายได้อื่น	41	46	12
รวมรายได้	3,705	4,174	13

สัดส่วนรายได้ของบริษัทประกอบด้วยค่าเช่าจากสัญญาเช่าดำเนินงาน จำนวน 2,868 ล้านบาทลดลงจากปีก่อนหน้าเล็กน้อย และรายได้จากสัญญาเช่าการเงิน จำนวน 108 ล้านบาทใกล้เคียงกับในปีก่อนหน้า ทั้งนี้การเปลี่ยนแปลงของรายได้จากสัญญาเช่าทั้งสองประเภทนี้เป็นไปตามการเปลี่ยนแปลงของมูลค่าสินทรัพย์ให้เข้าตามสัญญาดำเนินงานและลูกหนี้ตามสัญญาเช่าการเงิน

ในปี 2559 บริษัทมีรายได้จากการขายสินทรัพย์ให้เข้าตามสัญญาเช่าดำเนินงานจำนวน 1,150 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2558 จำนวน 494 ล้านบาท โดยเป็นไปตามการเพิ่มขึ้นของปริมาณการจำหน่ายสินทรัพย์ให้เข้าทั้งหมดสัญญา

โครงสร้างค่าใช้จ่ายในปี 2559 เปรียบเทียบกับปี 2558 ตามตาราง ดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

	ปี 2558	ปี 2559	% เพิ่ม (ลด)
ต้นทุนทางตรงจากการให้เช่า	2,207	2,236	1
ต้นทุนขายสินทรัพย์ให้เช่าตามสัญญาเช่าดำเนินงาน	676	1,089	61
ค่าใช้จ่ายในการบริหาร	234	263	12
หนี้สงสัยจะสูญ	1	157	156
ต้นทุนทางการเงิน	368	321	(13)
รวมค่าใช้จ่าย	3,486	4,066	17

ต้นทุนทางตรงจากการให้เช่าในปี 2559 มีจำนวน 2,236 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 29 ล้านบาทโดยเป็นการเพิ่มขึ้นของค่าเสื่อมราคาเป็นหลัก ในขณะที่ต้นทุนขายสินทรัพย์ให้เช่าตามสัญญาเช่าดำเนินงานก็เพิ่มขึ้นตามการเพิ่มขึ้นของปริมาณสินทรัพย์ให้เช่าที่จำหน่ายออก

ปี 2559 ค่าใช้จ่ายในการบริหารมีจำนวน 263 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 29 ล้านบาทเมื่อเปรียบเทียบกับปีก่อนหน้า สาเหตุหลักที่ค่าใช้จ่ายดังกล่าวเพิ่มขึ้นเนื่องมาจากในปีนั้นบริษัทมีปริมาณธุรกรรมการค้าดำเนินงานต่างๆ อาทิเช่น ปริมาณธุรกรรมการค้าจำหน่ายมือสอง เพิ่มขึ้น ส่งผลให้มีค่าใช้จ่ายในการบริหารที่เกี่ยวข้องกับธุรกรรมเหล่านี้เพิ่มขึ้น อย่างไรก็ตาม ปริมาณธุรกรรมที่เพิ่มขึ้นทำให้รายได้รวมของบริษัทเพิ่มขึ้นตามไปด้วย ดังนั้นเมื่อเปรียบเทียบสัดส่วนของค่าใช้จ่ายในการบริหารต่อรายได้รวมของปี 2558 และปี 2559 แล้วพบว่ามีส่วนใกล้เคียงกัน คือ ประมาณร้อยละ 6

บริษัทมีหนี้สงสัยจะสูญจำนวน 157 ล้านบาทในปี 2559 เพิ่มขึ้น 156 ล้านบาทจากปี 2558 โดยมีสาเหตุหลักมาจากการผิดนัดชำระหนี้ของลูกค้ารายใหญ่รายหนึ่งของบริษัท ปัจจุบันบริษัทอยู่ระหว่างดำเนินการขอคืนสินทรัพย์ให้เช่าพร้อมทั้งเรียกให้ชำระหนี้คงค้าง ทั้งนี้ บริษัทได้ทำการพิจารณาตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญสำหรับลูกค้ารายดังกล่าวไว้อย่างเพียงพอแล้ว

ต้นทุนทางการเงินของบริษัทในปี 2559 มีจำนวน 321 ล้านบาท ลดลง 48 ล้านบาท เนื่องจากมีหนี้สินระยะยาวที่มีต้นทุนการกู้ยืมสูงครบกำหนดชำระคืนและการกู้ยืมใหม่ในปัจจุบันมีต้นทุนที่ต่ำกว่า นอกจากนี้ ในช่วงกลางปี 2558 บริษัทมีการเพิ่มทุนจดทะเบียนซึ่งเป็นปัจจัยที่ทำให้ต้นทุนทางการเงินลดลงบางส่วนด้วย

ในปี 2559 แม้ว่าบริษัทจะมีการตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญตามข้างต้น แต่บริษัทยังคงมีกำไรสำหรับปีจำนวน 220 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2558 จำนวน 49 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 29 โดยเป็นผลมาจากความสามารถในการทำกำไรจากการขายสินทรัพย์ให้เช่าตามสัญญาเช่าดำเนินงานและการได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษีในการยกเว้นภาษีเงินได้สำหรับเงินได้ที่จ่ายเพื่อการลงทุน

ฐานะการเงินของ บริษัท ภัทรลิขิง จำกัด (มหาชน) ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 เปรียบเทียบ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558

สินทรัพย์

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 บริษัทมีสินทรัพย์รวมเท่ากับ 13,230 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 318 ล้านบาท หรือ เพิ่มขึ้นร้อยละ 2 จากปีก่อน โดยมีสาเหตุหลักมาจากการเพิ่มขึ้นของมูลค่าลูกหนี้ตามสัญญาเช่าทางการเงินจำนวน 293 ล้านบาทในขณะที่สินทรัพย์ให้เช่าตามสัญญาเช่าดำเนินงานปรับตัวลดลง 53 ล้านบาท เมื่อรวมแล้วสินทรัพย์ให้เช่าทั้งสองประเภทซึ่งเป็นสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดรายได้แก่บริษัทมีจำนวน 12,113 ล้านบาทคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 92 ของสินทรัพย์รวมของบริษัท ในส่วนของสินค้านาคงเหลือ ณ สิ้นปี 2559 มีจำนวน 86 ล้านบาทลดลงจากปีก่อนหน้าซึ่งมีจำนวน 184 ล้านบาทค่อนข้างมากเนื่องจาก

ในปี 2559 มีการจำหน่ายสินค้าคงเหลือออกเป็นจำนวนมาก อีกทั้ง บริษัทมีแนวคิดที่จะนำสินทรัพย์ที่หมดสัญญาบางส่วนมาหารายได้เพิ่มเติมโดยการนำไปให้เช่าต่อในระยะสั้นด้วย

ณ 31 ธันวาคม 2559 บริษัทมีลูกหนี้ค่าเช่าตามสัญญาเช่าดำเนินงานที่เกินวันครบกำหนดชำระมากกว่า 3 เดือน จำนวน 12 ล้านบาท และมีลูกหนี้ผิดนัดชำระหนี้ จำนวน 74 ล้านบาท ซึ่งหลังหักเงินประกันการเช่าแล้ว บริษัทได้ทำการตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญสำหรับสัญญาเช่าประเภทนี้ จำนวน 76 ล้านบาท ในส่วนของสัญญาเช่าการเงิน บริษัทมีลูกหนี้ตามสัญญาเช่าประเภทดังกล่าวที่เกินวันครบกำหนดชำระมากกว่า 3 เดือน เท่ากับ 20 ล้านบาท และมีลูกหนี้ผิดนัดชำระ จำนวน 108 ล้านบาท ซึ่งหลังหักเงินประกันการเช่าและประมาณมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนของสินทรัพย์ให้เช่าแล้ว บริษัทมีการตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ ณ สิ้นงวดปี 2559 เท่ากับ 53 ล้านบาท

หนี้สิน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 บริษัทมีหนี้สินรวมจำนวน 10,477 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 204 ล้านบาท เมื่อเปรียบเทียบกับ ณ สิ้นปี 2558 ซึ่งบริษัทมีหนี้สินรวม 10,273 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 2 โดยมีสาเหตุหลักมาจากการเพิ่มขึ้นของหนี้สินที่มีภาระดอกเบี้ยจำนวน 256 ล้านบาท ซึ่งหนี้สินประเภทนี้จะเพิ่มขึ้นตามมูลค่าของสินทรัพย์และลูกหนี้ตามสัญญาเช่าทั้งสองประเภทที่เพิ่มขึ้น และส่วนใหญ่จะอยู่ในรูปของหุ้นกู้และเงินกู้ยืมระยะยาวจากสถาบันการเงินที่มีอัตราดอกเบี้ยคงที่เพื่อหลีกเลี่ยงความผันผวนของอัตราดอกเบี้ยที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต

ณ สิ้นปี 2559 อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้นอยู่ที่ระดับ 3.81 เท่า แต่หากคำนวณเฉพาะหนี้สินที่มีภาระดอกเบี้ย อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้นอยู่ที่ระดับ 3.60 เท่า ทั้งนี้ บริษัทได้กำหนดเงื่อนไขการกู้ยืม (covenant) ในส่วนของอัตราส่วนหนี้สิน(คำนวณเฉพาะหนี้สินที่มีภาระดอกเบี้ย) ต่อส่วนของผู้ถือหุ้น ของหุ้นกู้ของบริษัทไว้ที่ระดับไม่เกิน 5.25 เท่า 6 เท่า และ 7 เท่า(ขึ้นอยู่กับเงื่อนไขของหุ้นกู้แต่ละชุด) จะเห็นได้ว่าอัตราส่วนดังกล่าว ณ สิ้นปี 2559 ยังคงต่ำกว่าเงื่อนไขการกู้ยืมที่กำหนดไว้ค่อนข้างมาก จึงจัดว่าบริษัทยังคงสามารถปฏิบัติตามเงื่อนไขของการกู้ยืมดังกล่าวและมีศักยภาพในการขยายสินทรัพย์ให้เข้าเพิ่มเติมต่อไปในอนาคตได้อีกมาก

ส่วนของผู้ถือหุ้น

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 ส่วนของผู้ถือหุ้นเท่ากับ 2,752 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจาก ณ สิ้นปี 2558 จำนวน 113 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 4 จากกำไรสะสมที่เพิ่มขึ้น ขณะที่ผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้นในปี 2559 และ ปี 2558 เท่ากับร้อยละ 8.17 และร้อยละ 7.22 ตามลำดับ

สภาพคล่อง

สภาพคล่องสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2559 บริษัทมีกระแสเงินสดได้มาจากกิจกรรมดำเนินงานจำนวน 3,092 ล้านบาท และบริษัทมีการจ่ายซื้อสินทรัพย์ให้เข้าตามสัญญาเช่าดำเนินงานจำนวน 2,799 ล้านบาท รวมกับการจ่ายภาษีเงินได้จำนวน 117 ล้านบาท เป็นผลให้บริษัทมีเงินสดสุทธิได้มาจากในกิจกรรมดำเนินงานจำนวน 176 ล้านบาท ในขณะที่บริษัทมีกระแสเงินสดสุทธิได้มาในกิจกรรมลงทุนจำนวน 1 ล้านบาทซึ่งเป็นผลสุทธิจากการซื้อและขายอุปกรณ์และสินทรัพย์ต่างๆ ที่มิใช่สินทรัพย์ให้เข้าตามสัญญาเช่าดำเนินงาน นอกจากนี้ บริษัทยังมีกระแสเงินสดสุทธิใช้ไปในกิจกรรมจัดหาเงินจำนวน 179 ล้านบาทซึ่งเกิดขึ้นจากผลสุทธิของการจ่ายต้นทุนทางการเงิน จ่ายเงินปันผล และชำระคืนหนี้สินทั้งระยะสั้นและระยะยาวรวมแล้วมีมากกว่าการกู้ยืมเงินใหม่ทั้งระยะสั้นและระยะยาวมาเพื่อซื้อสินทรัพย์ให้เข้าเพิ่มเติม

นอกเหนือจากค่าเช่ารับที่บริษัทได้รับในแต่ละเดือนแล้ว บริษัทยังคงมีวงเงินกู้ระยะสั้นที่สามารถเบิกใช้กับสถาบันการเงินได้อีกเป็นจำนวนมากและได้รับการอนุมัติเงินกู้ระยะยาวจากสถาบันการเงินหลายแห่ง รวมทั้งยังสามารถออกหุ้นกู้และตัวแลกเงินเพื่อระดมทุนได้อย่างต่อเนื่อง จึงจัดได้ว่าบริษัทมีสภาพคล่องเพียงพอต่อการดำเนินธุรกิจทั้งในระยะสั้นและระยะยาว

ปัจจัยที่อาจมีผลกระทบต่อฐานะการเงิน และผลการดำเนินงาน

บริษัทยังคงมุ่งเน้นการหาโอกาสทางธุรกิจจากการให้บริการเช่าดำเนินงาน และการบริการด้านอื่นที่เกี่ยวข้อง ไม่เพียงแต่สินทรัพย์ให้เช่าประเภทยานพาหนะซึ่งเป็นธุรกิจหลักของบริษัท แต่ยังมีความเป็นไปได้ในการให้เช่าสินทรัพย์ประเภทอื่นๆ ที่สามารถตอบสนองต่อความต้องการของกลุ่มลูกค้าเดิมของบริษัทซึ่งมีประวัติการชำระดีและกลุ่มลูกค้าใหม่ที่มีผลประกอบการดีได้ในอนาคต

ในปี 2561 คุณภาพและความสามารถในการชำระค่าเช่าของผู้เช่าจะยังคงเป็นปัจจัยที่บริษัทให้ความสำคัญต่อไป แม้ว่าในปี 2560 ที่ผ่านมามีบริษัทจะสามารถควบคุมคุณภาพหนี้ได้ดีขึ้นกว่าปีก่อนหน้าทั้งการแก้ไขปัญหาหนี้ค้างชำระรายเก่าและการคัดเลือกผู้เช่ารายใหม่แล้วก็ตาม สภาวะตลาดรถมือสองและราคารถมือสองที่ปัจจุบันค่อนข้างทรงตัวก็เป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่บริษัทให้ความสำคัญเนื่องจากบริษัทมีสินทรัพย์ที่รอการจำหน่ายเป็นจำนวนมากในแต่ละปี นอกจากนี้ ความนิยมที่เพิ่มขึ้นของรถยนต์ไฟฟ้าก็เป็นอีกปัจจัยที่บริษัทให้ความสำคัญและติดตามอย่างใกล้ชิดเนื่องจากมีโอกาสที่จะส่งผลกระทบต่อราคารถมือสองในอนาคตได้